

Εφημερίδα : «*Η Βραδυνή*»
Κριτική θεάτρου: *Μαρίκα Θωμαδάκη*
Θέατρο : «*Μέλι*»
Τέρενς Μακ Νάλλυ: «*Φράνκι και Τζόννυ*»
Σκηνοθεσία: *Κοραής Δαμάτης*
Σκηνικά: *Δέσποινα Βολίδη*
Μουσική: *Δημήτρης Κοντόπουλος*
Φωτισμοί: *Ελευθερία Ντεκώ*
Ερμηνεύουν: *Βέρα Κρούσκα, Γιώργος Χριστοδούλου*

Το έργο του Τέρενς Μακ Νάλλυ, «Φράνκι και Τζόννυ» φέρει στο προσκήνιο δύο ανθρώπους-παραδείγματα που προέρχονται από το κορυφαίο περιστατικό της καθημερινότητας, την ανθρώπινη επαφή. Το εν λόγω περιστατικό ή κομβικό σημείο δεν θα παρουσίαζε ενδεχομένως κάποιο ιδιαίτερο ενδιαφέρον εάν δεν ετίθετο -και αυτό- στον αστερισμό του συγκρουσιακού. Το θέατρο ενδιαφέρεται, συν τοις, αλλά και κυρίως, για την αντιπαράθεση. Οι δύο ήρωες του Μακ Νάλλυ αναδύονται, ούτως ή άλλως, από ένα όξινο περιβάλλον, από το περιβάλλον που συναθροίζει κόσμο για να δείξει, εν συνεχεία, το αδιέξοδο των επιμέρους επαφών.

Η επικοινωνία στην μεγαλούπολη και στον ίδιο χώρο δουλειάς μοιάζει με μία πελώρια ουτοπία εντός της οποίας η φενάκη της αγάπης και της συντροφικότητας φωτίζεται ακόμα πιο έντονα σαν μια τεράστια επιγραφή από νέον που φωτίζει από μακριά και που δεν μπορείς βέβαια να την ακουμπήσεις. Σε μία τέτοια ατμόσφαιρα, η προσέγγιση δύο ανθρώπων φαίνεται αδύνατη. Η αμφιβολία και ο φόβος κυριαρχούν, η απόρριψη και οι προηγούμενες εμπειρίες συσσωρευμένες στην έννοια της απογοητεύσεως, έχουν ήδη επιτελέσει το έργο τους, ένα έργο καταχθόνιο, στο οποίο ο απλός καθημερινός άνθρωπος πρωταγωνιστεί σαν μαριονέτα καθηλωμένη στα νήματα της απελπισίας. Όταν η Φράνκι συναντά τον Τζόννυ η σύγκρουση αποδεικνύεται εντέλει ευεργετική για την ίδια κυρίως που φαίνεται να έχει προ πολλού παραιτηθεί από κάτι πιο πέρα από ένα σύντομο ερωτικό πλησίασμα της μιας νύχτας. Αυτομάτως δημιουργείται, επομένως, το διπολικό υπό μορφήν δύο διαφορετικών κοσμοαντιλήψεων, μέσω των οποίων εκδηλώνεται δραματικά η σύγκρουση δύο ατόμων και, εν συνεχεία, η σύγκρουση του ενός με το σύστημα που κατασκευάζει απάνθρωπες κοινωνίες. Η μοναξιά της Φράνκι αντιμάχεται τη μοναξιά του Τζόννυ την ίδια στιγμή που την στηρίζει, κάτι σαν αυτό που βγαίνει από την παροιμία «Φοβάται ο Γιάννης το θεριό και το θεριό τον Γιάννη». Μήπως έτσι δεν εμφανίζονται περίπου οι ανθρώπινες σχέσεις σήμερα; Ποιος τολμάει σε μια μεγαλούπολη του σήμερα να κοιτάξει τον συνάνθρωπό του κατάματα;

Η παράσταση στο θέατρο «Μέλι» κατορθώνει ορισμένες στιγμές να σηματοδοτήσει αυτό που έχει να πει ο συγγραφέας. Σε γενικές όμως γραμμές ο λόγος που εκφωνείται από τους ηθοποιούς μένει ανενεργός και δεν επιτυγχάνει να επικοινωνήσει με το κοινό, πέραν του ρεαλισμού των λεκτικών εκφράσεων.

Παρόλ' αυτά, η σκηνοθεσία του Κοραή Δαμάτη ακολουθεί με φρόνηση τις δομές του έργου και παρακολουθεί με προσοχή τα έντονα στιγμιότυπα και τις εξάρσεις. Πιστεύω ότι το πρόβλημα της εικόνας που εμφανίζει η παράσταση, στο γενικό και ειδικό της βάρος, έγκειται στην επιλογή των ηθοποιών και, κατά κύριο λόγο, στο δέσιμο των δύο ηθοποιών που ερμηνεύουν τα πρόσωπα του συγγραφέα. Πρέπει δε να επισημάνουμε στο σημείο αυτό, ότι ιδιαίτερα για το θέατρο του Μακ Νάλλυ, επιβάλλεται προσεκτική επιλογή ηθοποιών, ώστε να μην φέρουν κάποιο ιδιάζον χαρακτηριστικό στην εξωτερική τους εμφάνιση καθώς και στην τεχνική που χρησιμοποιούν. Οι ήρωες του Μακ Νάλλυ πρέπει να «διαβάζονται» καθαρά, χωρίς να παρεμβάλλεται δεσπόζουσα εξωτερική υφολογία και ιδιότυπο στην υποκριτική εκφορά. Αυτό ισχύει βέβαια για πολλούς συγγραφείς, δεν αναιρεί ωστόσο την επί του προκειμένου επισήμανση.

Η Βέρα Κρούσκα, ως Φράνκι, αποδίδει τον ρόλο άνευρα και χωρίς καμία εσωτερικότητα, μιμούμενη εξάλλου μιαν αποτυχημένη ενζενύ. Η κ. Κρούσκα που την έχουμε δει αλλού εξαιρετικά «ζωντανή» ως ηθοποιό, υιοθετεί στην παράσταση αυτή, από την αρχή μέχρι το τέλος, μία ενιαία και αρκετά μονότονη εκφορά, όχι μόνο του λόγου της ομιλίας αλλά και του λόγου της σωματικής και κινησιολογικής «ομιλίας». Επίσης, στην προσπάθεια της, καθώς φαίνεται, να αποδώσει έντονα «χρωματισμένο» τον μοναχικό και επιφυλακτικό άνθρωπο, εμφανίζεται υπερβολικά φοβισμένη καταπιέζοντας έτσι τον θεατρικό χαρακτήρα.

Από την μεριά του, ο Γιώργος Χριστοδούλου ερμηνεύει τον Τζόννυ υπερβαίνοντας, σε ορισμένα σημεία του ρόλου, το ρυθμικό και υφολογικό μέτρο, ίσως για να ευθυγραμμιστεί προς την παρτενέρ του «καλύπτοντάς την». Ο κ. Χριστοδούλου κατορθώνει, μολαταύτα, να εκμεταλλευθεί την υπερβολή του δημιουργώντας «χρωματικές» παραλλαγές στις κινήσεις και στα ξεσπάσματα του ήρωα που υποδύεται.

Η παράσταση διεκπεραιώνεται στο σκηνικό που δημιουργεί έξυπνα η Δέσποινα Βολίδη συνδυάζοντας με μαεστρία τον εσωτερικό με τον εξωτερικό χώρο. Η κ. Βολίδη φιλοτεχνεί το διαμέρισμα της Φράνκι σαν οργανισμό που αναπνέει τον αέρα της πόλης, εκφράζοντας έτσι μια φιλοσοφία συγκοινωνούντων δοχείων. Τα τεράστια παράθυρα και οι σχεδόν διάτρητοι τοίχοι φανερώνουν την μετάγγιση βιοψυχικής ουσίας του εσωτερικού με το εξωτερικό. Το σκηνικό αντανακλά την επιτακτική ανάγκη να πλησιασθούν οι ήρωες, ενταγμένοι στους ρυθμούς και στις φωνές της πόλης και, συνάμα, ξεκομμένοι, στην αυτοδιάθεσή τους, από το κοινωνικό «εμείς».

Λειτουργικοί οι φωτισμοί της Ελευθερίας Ντεκώ επιτελούν περαιτέρω την συμβολική λειτουργία μιας κάποιας συνειδησιακής αφυπνίσεως των ηρώων, που ανάγονται έτσι σε κοινωνικά παραδείγματα. Η ευαίσθητη μουσική του Δημήτρη Κοντόπουλου συνθέτει ξεχωριστή ενότητα και παράγει καλαίσθητη οπτικοακουστική εικόνα σε συνάρτηση με το σκηνικό της κ. Βολίδη και με τους φωτισμούς της κ. Ντεκώ.

Δημοσίευση: 6/12/2001